

Mål og Midler – Ældreområdet

Fokusområder i 2015

Den demografiske udvikling og ressourcetildeling

Det er velkendt, at vi står over for en demografisk udfordring. De næste mange år vil der blive flere ældre og særligt antallet af +80-årige vil blive øget markant.

- Gruppen af 80+ årige vokser med ca. 2.900 personer i Viborg, hvilket svarer til en stigning på ikke mindre end 72 % over de næste 15 år.

På trods af mange forskellige tiltag for at reducere adgangen til og tildelingen af hjælp, falder antallet af borgere i systemet ikke og kun i begrænset omfang tildeles der mindre hjælp.

Uden de beregnede demografimidler vil Ældreområdet på trods af de mange tiltag og initiativer ikke umiddelbart kunne opretholde det nuværende serviceniveau.

Neurorehabilitering Toftegården

"I neurorehabiliteringen på Toftegården ydes der en helhedsorienteret indsats, hvor neuropædagogiske aktiviteter, socialt liv og medborgerskab vægtes højt. Indsatsen tager udgangspunkt i en helhedsorienteret individuel proces ud fra anvisninger i forløbsprogrammerne, MTV rapporten, sundhedsaftalerne, Den Danske Kvalitetsmodel, samt ICF klassifikationer.

Der vil være fokus på fortsat udvikling og kvalificering af neurorehabiliteringen som sammenhængende koordineret forløb samt på effektmåling af neurorehabilitering. Der vil være fokus på oprettelse af et dagtilbud til borgere med erhvervet hjerneskade med afsæt i neuropædagogisk viden, med henblik på at skabe livsindhold og fastholde eller udbygge det funktionsniveau, som den enkelte borger har.

En Borger – Et forløb

I 2014 har såvel visitation som driftsområder fokus på opstart og implementering af En Borger - Et Forløb. For 2015 er målet at forankre og fuldt ud integrere den borgercentre og rehabiliterende tankegang i det daglige arbejde.

Styrkelse af indsatsen i forhold til det frivillige arbejde

Der vil i 2015 være fokus på styrkelse og skabelse af lokale netværk i og omkring nye og eksisterende frivillighedsinitiativer. Særlige fokusområder vil desuden være i forhold til at guide borgerne i en mere sundhedsfremmende retning, have fokus på rehabiliterende initiativer samt arbejde tværfagligt i forhold til andre fokusområder.

Demens

Der arbejdes på en afdækning af behovet for § 84 tilbud, set i forhold til behovet for midlertidige og aflastningspladser.

Fokusområder er de faglige og økonomiske mål/indsatsområder, som der sættes særligt fokus på i budgetperioden. De udvælges ud fra politiske målsætninger, ny lovgivning eller aktuelle udfordringer.

Afdækning skal dels afklare behovet for pladser, deres geografiske placering samt hvordan vi kan lave fleksible løsninger, som også udnytter ressourcerne bedst muligt.

I forhold til Demenscentret, arbejdes der med organiseringen, set i forhold til adskillelsen fra Liselund, samt den fortsatte udvikling af Demenscenter Viborg, herunder kompetence udvikling, teknologi, pårørende skoler og fokus

Velfærdsteknologi

Den overordnede målsætning for Viborg Kommune er således en øget anvendelse af IT teknologier og teknologiske hjælpemidler inden for ældreplejen.

I 2015 har området fokus på selvhjulpethed og teknologier der kan understøtte borgernes egenmestring, herunder bl.a. virtuel hjemme- og sygepleje.

Akutteam, styrkelse af indsatsen i forhold til borgerens eget hjem

Akutteam har fokus på at forebygge indlæggelser og genindlæggelser, samt udvikle på opgaveoverdragelse mellem Region og kommune.

Akutteam vil også i 2015, have fokus på forebyggelse af indlæggelser, specielt i forhold til samarbejdet med de praktiserende læger, der oftest foranlediger en indlæggelse.

Mål og Midler – Ældreområdet

Målsætninger og indsatsområder

Her gengives de målsætninger og indsatsområder fra Strategiplan for Sundhed & Omsorg, som er aktuelle i 2014.

Borgeren i centrum – fleksibilitet i opgaveløsningen

Målsætning: Der skal skabes øget smidighed og sammentænkning af indsatsen for den enkelte borger. Indsatsen skal bygge på samarbejde, fleksibilitet og individuelt tilpassede tilbud

- Integreret samarbejdsmodel – fra pilotfase til driftsfase

Rehabilitering og Mestringsevne – ”mestring af eget liv i fokus”

Målsætning: Fokus er at videre udvikle den kompenserende og plejende hjælp til en rehabiliterende indsats for der igennem at sikre, at ”mestringsevnen” hos den ældre borger styrkes og bevares længst muligt

- Aktivt Hverdagsliv - fokus på at opstille mål med borgeren

Ny Omsorgsteknologi

Målsætning: Der skal i også i de kommende år sikres fokus på implementering og integration af omsorgsteknologi og teknologiske hjælpemidler i ældreplejen, bl.a. med henblik på større fleksibilitet og ”mestringsevne” hos

borgerne samt for at imødegå fremtidens udfordringer omkring arbejdsmiljø og rekruttering

- nye teknologier implementeres og afprøves i stor stil i driften

Den kommunale sundhedsindsats

Målsætning: Der skal skabes sammenhæng mellem ”Servicelov” og ”Sundhedslov” for derigennem at sikre en koordineret og sammenhængende indsats i forhold til de kommunale sundhedsopgaver

- Etablering af nyt og samlet Sundhedscenter, som skal medvirke til at fremme sundhed og livskvalitet for borgerne

Ernæring som en integreret del af det samlede tilbud

Målsætning: Ernæring skal ses som en integreret del af det samlede tilbud i ældreplejen og herigennem skal ernæring i samarbejde med øvrige tiltag være med til at styrke borgernes generelle sundhedstilstand samt ”mestringsevne”

- Implementering af ny mad og måltidspolitik

Boforner

Her gengives mål/indsatsområder fra vedtagne politikker og strategier samt øvrige mål/indsatsområder, der vedtages i forbindelse budgettet.

Målsætning: Der skal sikres et differentieret og fleksibelt udbud af tidssvarende boliger, der afspejler borgernes forskellige behov og ønsker bl.a. ud fra nærhedsprincippet og ”mestring” af eget liv

- Implementering af levestandard vil fortsætte i 2014 og 2015

Fokus på demensindsatsen

Målsætning: Der skal skabes rammer der kan bidrage til, at kommunens borgere med en demenssygdom får et værdigt liv med udgangspunkt i en styrkelse af den enkeltes ressourcer og kompetencer og, at den enkelte borger kan bevare sin identitet, sine færdigheder samt netværk længst muligt

- Videnscenter omkring demensindsatsen videreudvikles

Den attraktive arbejdsplads

Målsætning: Der skal skabes attraktive arbejdspladser i udvikling med god ledelse, kompetente medarbejdere et godt fysisk og fysisk arbejdsmiljø, bl.a. ved kompetenceudvikling og vidensdeling på tværs i organisationen

- Der er fokus på både det fysiske og psykiske arbejdsmiljø samt kompetenceudvikling

Mål og Midler – Ældreområdet

Der udarbejdes tre til fem effektmål på hvert politikområde. Effektmål er målbare målsætninger, som retter fokus på effekten af kommunens ydelser for borgerne og samfundet.

Effektmål i 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
Svært hjerneskadedes grad af selvhjulpethed (Neurorehabilitering Toftegården) Graden af selvhjulpethed måles på antal timer, borgeren har brug for hjælp ved indskrivning og antal timer ved udskrivning <ul style="list-style-type: none"> • Reduktion med 10 % Der måles efter 6,12 og 18 måneder	10 %			
Tidlig opsporing af demens – for at kunne give den rette indsats Tidlig opsporing af nye demente borgere, der har kontakt med en demenskonsulent <ul style="list-style-type: none"> • Kontakt med 150 nye borgere med demens 	150			
Velfærdsteknologi – virtuel hjemme- og sygepleje <ul style="list-style-type: none"> • Antal borgere der har modtaget virtuelle ydelser (250) • Andel af borgere der modtager virtuelle ydelser på eget udstyr (5 %) 	250 5 %			
Frivillighed – initiativer for ensomme Der arbejdes med effektmål indenfor følgende initiativer: <ul style="list-style-type: none"> • Rehabiliteringscentret – monitorering af ensomme borgere • Strategi for attraktive og synlige cafeer for de ældre • Cykling for ældre - indkøb af 6 duo/rickshaw i samarbejde med sponsorer 	6			
Rehabiliteringsforløb i Viborg Kommune Der arbejdes med fokus på: <ul style="list-style-type: none"> • Borgerens funktionsniveau • Betydning for borgerens træk på ydelser efterfølgende 	Baseline etableres i 1. halvår 2015 for borgere som har opnået en forbedret funktionsevne ved dels rehabiliteringsforløb i eget hjem dels på Rehabiliteringscentret	Udfyldes på baggrund af baseline 2015	Udfyldes på baggrund af baseline 2015	Udfyldes på baggrund af baseline 2015

Mål og Midler – Ældreområdet

Budgetramme

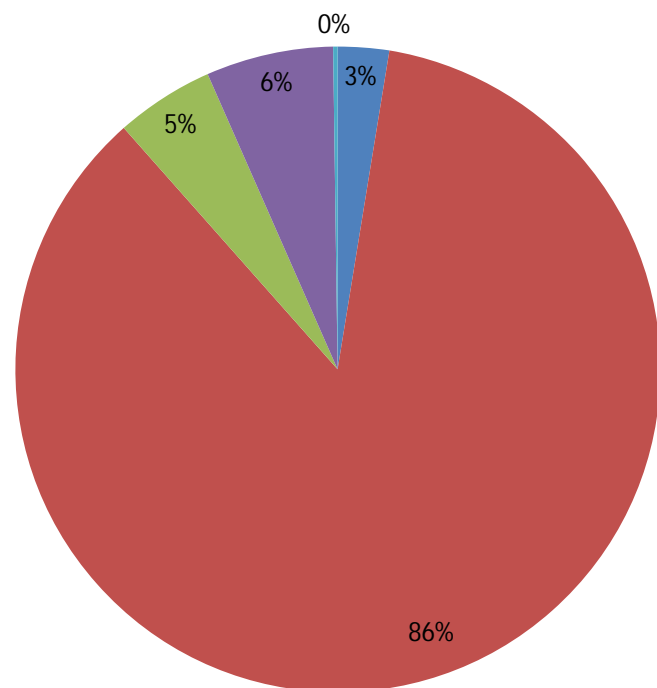
Budgetramme fordelt på hovedområder

Beløb i 1000. kr. og i 2015-priser	Resultat 2013	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018
Kommunal genoptræning og vedl. træning	13.502	15.619	17.352	16.444	16.444	16.444
Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	579.348	585.716	586.322	588.480	597.808	607.339
Forebyggende indsats for ældre og handicappede	24.272	28.513	33.760	33.367	33.367	33.367
Hjælpebidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring	43.903	41.374	43.632	43.632	43.635	43.635
Øvrige	6.593	6.733	-1.509	-2.417	-2.421	-2.424
I alt	667.617	677.954	679.557	679.506	688.833	698.361

Anm.: (-) er lig mindreforbrug/indtægt

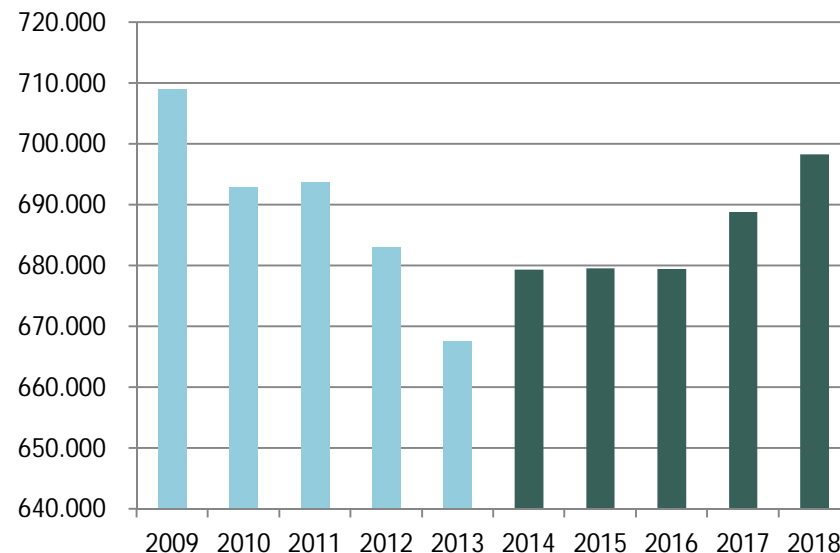
Mål og Midler – Ældreområdet

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2015 P/L)

- Kommunal genoptræning og vedl. træning
- Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede
- Forebyggende indsats for ældre og handicappede
- Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring
- Øvrige

Udvikling i udgifter fra 2009 til 2018 (1.000 kr., 2015 P/L)

Bemærkning: 2009-2013 er realiseret forbrug. 2014-2018 er det oprindelige budget.

Resultatet i 2009 foranlediger et reduktionskatalog, som efterfølgende får virkning fra 2011 og frem.

Der er i rammen for 2014 og 2015 tilført 5,7 mio. kr. i forbindelse med at præmie og bonus, til delvis finansiering af social- og sundhedselever, er bortfaldet.

Mål og Midler – Ældreområdet

Budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2015 P/L)

30.32 Ældreområdet	Pris (nettoutgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015
Plejecentre*	(pris pr. bolig)			(antal boliger korr. med belægningspct.)			224.496	215.830	207.522
Plejeboliger	320.352	332.490	341.853	254	169	105	81.209	56.191	35.980
Levebo	358.984	353.801	374.609	39	39	46	14.166	13.798	17.329
Integreret madtilbud	332.578	330.188	335.601	109	177	209	36.228	58.443	69.993
Demensboliger	454.004	426.829	428.538	142	143	147	64.564	61.037	62.819
Specialområdet (Bytoften, Møllehuset og Åbrinken)	559.612	529.512	531.420	36	36	28	19.872	19.062	14.678
Øvrige udgifter på det strategiske område							8.458	7.299	6.722
Rehabiliteringscenter/Midl.pladser	429.948	468.836	364.929	40	44	65	17.198	20.629	23.782
Friplejeboliger	(pris pr. plads)			(antal beboere)			25.311	33.774	35.238
Udgifter	421.142	413.929	414.704	91	118	125	38.324	48.844	51.838
Mellemkommunal refusion	-361.475	-386.388	-395.238	36	39	42	-13.013	-15.069	-16.600
Hjemmeplejen	(pris pr. visiteret time)			(antal visiterede timer)			164.331	160.673	154.075
Personlig pleje hverdag	401	405	378	195.912	191.266	194.068	78.555	77.388	73.382
Personlig pleje øvrig tid	477	481	449	160.302	156.490	158.794	76.386	75.251	71.356
Praktisk hjælp	296	251	306	28.635	29.962	28.635	8.470	7.510	8.774
Øvrige udgifter på det strategiske område							921	524	563
Private leverandører**	(pris pr. visiteret time)			(antal visiterede timer)			16.457	15.636	14.641
Personlig pleje hverdag	432	399	396	9.903	10.050	9.741	4.276	4.010	3.860
Personlig pleje øvrig tid	513	501	494	7.696	7.902	7.592	3.948	3.955	3.753
Praktisk hjælp	337	309	307	24.408	24.787	22.890	8.233	7.671	7.028

Mål og Midler – Ældreområdet

30.32 Ældreområdet	Pris (nettoutgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015
Mellemkommunal refusion	(pris pr. person)			(antal personer)			6.322	6.924	11.000
<i>Betaling til andre kommuner:</i>									
Hjemmehjælp	111.968	87.394	93.103	31	33	29	3.471	2.884	2.700
Pleje/demens boliger	540.778	469.889	496.000	45	45	50	24.335	21.145	24.800
<i>Betaling fra andre kommuner:</i>									
Hjemmehjælp	-74.385	-76.037	-90.591	26	27	22	-1.934	-2.053	-1.993
Pleje/demens boliger	-503.531	-336.750	-391.036	32	32	28	-16.113	-10.776	-10.949
Specialiseret tilbud	-572.833	-610.857	-711.600	6	7	5	-3.437	-4.276	-3.558
Øvrige nettoudgifter							213.502	224.487	233.299
I alt	-	-	-	-	-	-	667.617	677.954	679.557

*Socialudvalget godkendte den 27. november 2012 en plan for udrulning af levebo-miljøer/integreret madtilbud i Viborg Kommune. Udrulningen påvirker rigtigheden af både de gennemsnitlige priser og mængden.

**Budgettaksten til afregning af de private leverandører bliver først udregnet efter budgettet er endelig vedtaget.

Mål og Midler – Ældreområdet

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2015 P/L)

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015
00.40 Begravelseshjælp	-292	-132	-133
04.82 Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	13.502	15.619	17.352
04.85 Omsorgstandpleje	366	910	399
04.90 Andre sundhedsudgifter	5.360	6.085	5.703
05.07 Indtægter fra den centrale refusionsordning	-387	-388	-388
05.30 Ældreboliger	-7.194	-7.895	-8.280
05.32 Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede	125.233	132.249	140.064
05.33 Forebyggende indsats for ældre og handicappede	24.272	28.513	33.760
05.34 Plejehjem og beskyttede boliger	224	836	9
05.35 Hjælpe midler	43.903	41.374	43.632
05.37 Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o.lign. ved pasning af døende i eget hjem	3.144	3.305	3.306
05.40 Hjælpe midlenservice	5.371	5.842	5.645
05.96 Servicejob	0	-198	-198
05.99 Øvrige sociale formål	0	-1.632	-7.572
I alt	213.502	224.487	233.299

Mål og Midler – Ældreområdet

Forklaring af budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde

Ved budgetlægningen til 2015 og overslagssårene er regnskabsresultatet fra 2013 og de løbende budgetopfølgninger i 2014 brugt som grundlag ved tilretningen af budgetterne.

Plejecentre:

- På området sker der en løbende om-lægning fra plejeboliger til integreret madtilbud, hvilket kan aflæses i mængderne under budgetforudsætninger.
- Desuden blev der i forbindelse med vedtagelse af budgettet til 2014 besluttet at etablere rehabiliteringscenteret Klosterhaven/Klostertoften, hvilket betyder, at de midlertidige pladser på sigt samles og antallet af pladser øges.
- I det godkendte budget til 2015 - 2018 er der indarbejdet, at Bytoften lukkes ned som plejecenter, hvilket betyder 12 færre plejeboliger.

Hjemmepleje (privat og kommunal):

- Antal timer og timeprisen både til private og den kommunale leverandør er faldende.
Der er dog en stigning i timeprisen på praktisk hjælp (den kommunale leverandør) fra regnskab 2013 til budgetforslag 2015, hvilket udelukkende udgør overheads udgifter i

forbindelse med kontrolbudgetet.

Mellemkommunale betalinger:

- Der er et fald i personer fra andre kommuner på 9 personer fra regnskab 2013 til budget 2015 og i samme periode en stigning i antallet af personer i andre kommuner på 3 personer. Samlet giver det en netto-udgiftsstigning på 4,9 mio. kr.

Væsentlige ændringer i budgettet

Indenfor budgetrammen:

Der er i budgetrammen indarbejdet følgende større ændringer/justeringer inden for rammen:

- Nettotilgang af mellemkommunale borgere (se forklaring ovenfor)
- Stigning i udgifterne til genbrugs-hjælpe midler og mindre kropsbårne hjælpe midler
- Ikke udmøntede besparelser i prioriteringskataloget for budget 2014 – 2017
- Plejeboliger ændrer status fra f. eks. almindelige plejeboliger til en dyrere leve/bo-plads eller integreret madtilbud.
- Der er flere borgere fra andre kommuner i triplejeboliger, hvilket giver en øget indtægt.

Budgetforlig:

Udvidelser:

- Der er i alt tilført 1,7 mio. kr. til dagtilbud på senhjerneskadeområdet og aktivitetstilbud på Bytoften.

Reduktioner/prioriteringskatalog:

- Prioriteringskataloget og tværgående besparelser udgør en reduktion af rammen på 8,9 mio. kr.

Demografiregulering

KORA har i samarbejde med repræsentanter fra Viborg Kommune udarbejdet tre alternativer til den nuværende demografimodel. Model nr. 3 blev i forbindelse med Byrådets vedtagelse af budget 2015 – 2018 vedtaget som den fremtidige model. I model nr. 3 indgår plejecentrene ikke i modellen, men der kompenseres for "ophobning" i hjemmeplejen. Den nye model er en billigere løsning og konsekvensen er, at beløbet til demografi nedsættes med 5,3 mio. kr. i 2015, 8,1 mio. kr. i 2016, 10,3 mio. kr. i 2017 og 12,5 mio. kr. i 2018.

Mål og Midler – Ældreområdet

Ressourcetildelingsmodeller

Bestiller-/udfører model for Viborg Kommune
BUM-modellen (Bestiller-, Udfører-, Modtag modellen) er en grundlæggende organisationsmodel, hvor myndighedsfunktionen er adskilt fra udførerdelen. BUM-modellen er en visitationsmodel, hvor visitation, styring af ressourcer, kvalitetssikring og tilsyn er i fokus. Hovedopgaverne for henholdsvis myndigheden og udførerdelen i en BUM-model er opsummeret nedenfor:

Myndighed:

- Budgetansvar
- Visitation, kvalitetssikring og tilsyn
- Indgåelse af kontrakter
- Udarbejdelse af kvalitetsstandarder og modtagelse af klager

Udførerdel:

- Driftsansvar
- Leverancesikkerhed overfor brugerne
- Planlægning af visiterede ydelser
- Dokumentation af leverede ydelser